

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 77/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-4Sa/66/2019 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-4Sa/66/2019 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. BA-4Sa/66/2019 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie **2 000 eur**, ktoré **j e** Správny súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BA-4Sa/66/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje, aby ústavný súd prikázal správnemu

súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznal mu finančné zadostučinenie 10 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou zo 6. augusta 2019 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva obrany Slovenskej republiky č. j. SELUZ-325-8/2019/OdSP z 5. júna 2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Sťažovateľ namieta, že vo veci nebolo nariadené ani jedno súdne pojednávanie a vec nebola dosiaľ právoplatne skončená.

3. Z vyžiadaného spisu správneho súdu ústavný súd zistil, že 18. decembra 2019 súd vyzval sťažovateľa, aby do spisu doplnil napadnuté rozhodnutie. Sťažovateľ doručil napadnuté rozhodnutie súdu 30. decembra 2019. Dňa 9. januára 2020 súd vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe a predloženie administratívneho spisu. Vyjadrenie žalovaného zo 4. marca 2020 bolo 3. júna 2020 doručené sťažovateľovi s tým, aby sa k nemu vyjadril v lehote 30 dní. Sťažovateľ sa vyjadril v replike z 1. júla 2020, ktorú súd 9. júla 2020 doručil žalovanému s výzvou na vyjadrenie v lehote 30 dní. Výzvou z 23. februára 2021 súd uložil sťažovateľovi, aby v lehote 30 dní doplnil žalobu, pričom sťažovateľ odpovedal podaním z 3. marca 2021. Správny súd 4. marca 2025 vydal uznesenie, ktorým vyzval sťažovateľa, aby špecifikoval žalobu, a to vo vzťahu k petitu, a to tak, že uvedie, či ide o žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy v zmysle § 252 ods. 2 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), teda či predmetom konania je určenie nezákonnosti už skončeného iného zásahu orgánu verejnej správy, resp. uvedie, ide o všeobecnú správnu žalobu v zmysle § 177 ods. 1 SSP, teda či predmetom konania je preskúmanie opatrenia na podklade všeobecnej správnej žaloby.

4. Sťažovateľ zastáva názor, že na vzniku a pretrvávaní nežiaduceho stavu a neprimeranej dĺžky napadnutého konania majú podiel predovšetkým nedostatky v činnosti súdu, čo zároveň viedlo k vzniku zbytočných prietáhov.

5. Podľa názoru sťažovateľa dlhodobou nečinnosťou správneho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Sťažovateľ zdôrazňuje, že v napadnutom konaní sa domáha preskúmania rozhodnutia týkajúceho sa jeho výsluhového dôchodku, pričom z dôvodu pretrvávajúceho pocitu stresu a neistoty žiada tiež o priznanie finančného zadostučinenia 10 000 eur.

7. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 77/2025-10 z 12. februára 2025 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Vyjadrenie správneho súdu

8. Správny súd k ústavnej sťažnosti zaujal stanovisko podaním sp. zn. 1SprV/63/2025 z 10. marca 2025, ktorého súčasťou je vyjadrenie zákonného sudcu a chronológia úkonov v napadnutom konaní.

9. Správny súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že predmetná vec prešla v rámci prechodu výkonu súdnictva z Krajského súdu v Bratislave na správny súd, ktorý začal svoju činnosť 1. júna 2023. Dňa 24. novembra 2024 bola náhodným výberom pridelená na prejednanie a rozhodnutie zákonnému sudcovi, ktorý poukázal na svoju vysokú pracovnú zaťaženosť.

10. Predsedníčka správneho súdu zároveň poukázala na výraznú personálnu poddimenzovanosť, ktorá má podľa jej názoru nepochybne zásadný vplyv na rýchlosť konania.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Sťažovateľ podstatnou časťou argumentácie tvrdí, že zo strany správneho súdu konajúceho v jeho veci došlo k vzniku zbytočných prietáhov.

12. Predmetom konania pred ústavným súdom je preto posúdenie, či postupom správneho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

14. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

15. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (m. m. II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

16. Povinnosť správneho súdu a jeho sudcu konať rýchle a hospodárne je podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp správneho súdneho konania v § 5 ods. 7 SSP a povinnosť konať bez prietáhov i v čl. 17 Civilného sporového poriadku, ktorý je premietnutý aj do § 5 ods. 1 SSP. Aj správny súd je teda povinný postupovať v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzať zbytočným prietahom, konať hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

17. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02).

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

18. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že napriek tomu, že konanie pred správnym súdom trvá už vyše 5 rokov, predmet súdneho prieskumu (s poukazom na uznesenie správneho súdu zo 4. marca 2025) nie je ustálený, preto sa k otázke faktickej a právnej zložitosti veci ústavný súd nemohol vyjadriť.

19. Po preskúmaní príslušného spisového materiálu ústavný súd zistil, že sťažovateľ svojím správaním v napadnutom konaní neovplyvnil nežiaducim spôsobom jeho dĺžku.

20. Vo vzťahu k postupu súdu v napadnutom konaní ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že po podaní žaloby v auguste 2019 vykonával súd prvotné procesné úkony a následne ostal od 3. marca 2021 až do marca 2025 (teda 4 roky) absolútne nečinný. Konštatuje tiež, že ak správny súd po viac ako piatich rokoch od podania žaloby vyzýva sťažovateľa na jej upresnenie, nesvedčí to o postupe efektívne sledujúcom odstránenie stavu právnej neistoty.

21. Ústavný súd pripomína, že personálne obsadenie súdu, jeho organizácia, vysoký nápad, ako i optimalizácia súdnictva nie sú dôvodmi, pre ktoré by malo byť ospravedlnené, tolerované a ústavne udržateľné porušovanie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nad rámec poznamenáva, že je táto okolnosť z individuálneho hľadiska, teda z hľadiska osoby zákonného sudcu pochopiteľne ospravedlniteľná, avšak z hľadiska celkovej zodpovednosti správneho súdu za plynulosť konania v posudzovanej veci ju zohľadniť nemožno.

22. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k názoru, že dlhodobou neodôvodnenou nečinnosťou správneho súdu v napadnutom konaní, ale i jeho neefektívnym postupom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku rozhodnutia).

IV.

Príkaz vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

23. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

24. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa, svojou nečinnosťou vo veci konal.

25. V záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd prikázal správne súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať v predmetnej veci bez zbytočných prietahov, pretože ku dňu prerokovania ústavnej sťažnosti nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté (bod 2 výroku rozhodnutia).

26. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

27. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

28. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

29. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie 10 000 eur z dôvodov uvedených v bode 6 tohto rozhodnutia.

30. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

31. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci považoval za potrebné priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie. Pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy všetky okolnosti danej veci, predovšetkým celkovú dĺžku napadnutého konania, neodôvodnenú dlhodobú nečinnosť správneho súdu, jeho neefektívny postup, ako aj význam napadnutého konania pre sťažovateľa. Po zohľadnení týchto okolností, majúc na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 2 000 eur podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku rozhodnutia).

32. Podľa § 135 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplata.

33. Vzhľadom na to, že sťažovateľ, ktorý sa ako advokát v konaní pred ústavným súdom sám zastupoval, náhradu trov konania nežiadal, ústavný súd o náhrade trov konania pred ústavným súdom nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu